

Sygn. akt IV CSK 158/16

POSTANOWIENIE

Dnia 18 października 2016 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Agnieszka Piotrowska

w sprawie z wniosku W. O. , A. O.
i W. O. E.
przy uczestnictwie A. O. i Gminy O.
o stwierdzenie zasiedzenia,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej
w dniu 18 października 2016 r.,
na skutek skargi kasacyjnej wnioskodawców W. O.
i A. O.
od postanowienia Sądu Okręgowego w O.
z dnia 13 października 2015 r., sygn. akt IX Ca (...),

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

UZASADNIENIE

W związku z wniesieniem przez wnioskodawców W. i A. O. skargi kasacyjnej od postanowienia Sądu Okręgowego w O. z dnia 13 października 2015 r. należy zważyć, co następuje:

Skarga kasacyjna jest nadzwyczajnym środkiem zaskarżenia, przysługującym od prawomocnych orzeczeń sądu drugiej instancji, silnie nacechowanym pierwiastkiem publicznoprawnym, a jej rolą nie jest korygowanie wszelkich orzeczeń sądowych zawierających ewentualne uchybienia, ponieważ tę funkcję realizują zwyczajne środki zaskarżenia i skarga o wznowienie postępowania. Skarga kasacyjna służy ochronie interesu publicznego przez zapewnienie jednolitości wykładni i stosowania prawa, wkład Sądu Najwyższego w rozwój jurysprudencji i prawa pozytywnego oraz eliminowanie z obrotu prawnego orzeczeń wydanych w postępowaniu nieważnym lub orzeczeń oczywiście niezgodnych z prawem. Taka konstrukcja i rola skargi kasacyjnej, powoduje konieczność poddania jej kontroli wstępnej pod kątem spełniania kryteriów, kwalifikujących do przedstawienia skargi Sądowi Najwyższemu w celu merytorycznego rozpoznania.

Stosownie do 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania w razie wykazania przez stronę, że w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych, budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona.

We wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania, skarżący przytoczyli przesłanki wskazane w art. 398⁹ § 1 punkt 1 i 4 k.p.c., a więc istnienie istotnego zagadnienia prawnego, którego wyjaśnienie ma decydujące znaczenie dla rozstrzygnięcia sprawy oraz oczywistą zasadność skargi.

Przedstawienie okoliczności, uzasadniających rozpoznanie skargi kasacyjnej ze względu na występujące w sprawie istotne zagadnienie prawne, polega na sformułowaniu tego zagadnienia oraz wskazaniu argumentów prawnych, które prowadzą do rozbieżnych ocen prawnych, w tym także na zajęciu własnego

stanowiska przez skarżącego. Wywód ten powinien być zbliżony do tego, jaki jest przyjęty przy przedstawianiu Sądowi Najwyższemu zagadnienia prawnego przez sąd odwoławczy na podstawie art. 390 § 1 k.p.c. (por. postanowienie Sądu Najwyższego z 9 maja 2006 r., V CSK 75/06, nie publ.). Twierdzenie o występowaniu istotnego zagadnienia prawnego jest uzasadnione tylko wtedy, kiedy przedstawiony problem prawny nie został jeszcze rozstrzygnięty przez Sąd Najwyższy lub kiedy istnieją rozbieżne poglądy w tym zakresie, wynikające z odmiennej wykładni przepisów konstruujących to zagadnienie (por. postanowienia Sądu Najwyższego z 10 marca 2010 r., II UK 363/09 i z 12 marca 2010 r., II UK 400/09).

Sformułowane przez skarżących istotne zagadnienie prawne dotyczy tego, czy w okresie, kiedy nie było możliwe zasiedzenie nieruchomości państwowych, posiadacz gruntu musiał w sposób jasny manifestować wobec właściciela zamiar posiadania nieruchomości dla siebie po to, aby możliwe było uznanie, że posiadał tę nieruchomość samoistnie. Tymczasem w orzecznictwie zajęto jednoznaczne stanowisko, że posiadanie nieruchomości musi mieć charakter samoistny przez cały okres niezbędny dla nabycia własności nieruchomości w drodze zasiedzenia (por. jedynie przykładowo postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 17 marca 2010 r., II CSK 507/09, niepubl. i z dnia 16 maja 2007 r., III CSK 75/07, niepubl.). Możliwa jest zmiana charakteru posiadania z zależnego na samoistne, właścicielskie, niezależne od istniejących stosunków, ale ta zmiana musi być dostrzegalna dla otoczenia oraz właściciela i to bez względu na to, kto jest tym właścicielem (por. przykładowo postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 11 października 2013 r., I CSK 5/13, niepubl., z dnia 7 marca 2013 r., II CSK 462/12, niepubl., z dnia 16 października 2015 r., I CSK 885/14, niepubl. oraz z dnia 14 marca 2014 r., III CSK 103/13, niepubl.). Nie zachodzi więc rzeczowa potrzeba kolejnej wypowiedzi Sądu Najwyższego w kwestiach prawnych wyjaśnionych już wszechstronnie w orzecznictwie. Oparcie wniosku na przyczynie kasacyjnej z art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. wymaga wykazania niewątpliwej, widocznej na pierwszy rzut oka (*prima facie*), bez konieczności pogłębionej analizy, sprzeczności wykładni lub zastosowania prawa materialnego lub procesowego z brzmieniem przepisów lub powszechnie przyjętymi regułami interpretacji (por. nie publikowane

postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 22 stycznia 2008 r., I UK 218/07, z dnia 26 lutego 2008 r., II UK 317/07, z dnia 9 maja 2008 r., II PK 11/08, z dnia 21 maja 2008 r., I UK 11/08, z dnia 9 czerwca 2008 r., II UK 38/08). Tymczasem skarżący uzasadnia tę przyczynę polemizując z oceną dowodów i ustaleniami faktycznymi Sądu Okręgowego.

W tym stanie rzeczy orzeczono jak w sentencji (art. 398⁹ § 2 k.p.c.).